

Gelukkig nieuwjaar, Shana tova

Het heeft even geduurd voor het me lukte iets te schrijven. Ik was van plan iets te schrijven over het eind en het begin van het nieuwe Joodse jaar. maar op 7 oktober veranderde alles.

Het was zo mooi om in Elloel, de laatste maand van het Joodse jaar zelfonderzoek te doen en door studie en gebeden dichter bij G'd te komen. We keken uit naar het nieuwe jaar waarin de poorten van de hemel geopend zouden worden. We probeerden tot inkeer te komen en te denken over hoe we kunnen bijdragen aan een goede wereld. Het werd Rosh haShana waarin we de schepping van de wereld herdenken en lezen in Genesis. Het werd Jom Kippoer, we droegen witte kleren en waren een avond en een hele dag in de synagoge. In de avonddienst zongen we het Kol Nidrei, dat iedereen wel zal kennen. Al is het maar van de uitvoering van

Bruch. Die zijn compositie baseerde op een bestaande Joodse melodie. En dan op de dag zelf zongen we het Ashamnoe, we hebben gezondigd en het Avinoe Malkeinoe, onze Vader, onze Koning) ook wel bekend door een populaire uitvoering van Barbra Streisand. Na Soekkot vierden we Simchat Torah, waar we de laatste hoofdstukken van Deuteronomium lezen en de eerste van Genesis. Het was 7 oktober en al op de heenweg naar de dienst hoorde ik op de autoradio over de inval van Hamas. Na de dienst werd langzaam duidelijk wat er gebeurd was. Ik heb veel vrienden in Israel en we belden ze op shabbath, normaal doen we dat niet. Ze waren allemaal in shock.

En nu is het drie weken later, we proberen door te gaan. In Delft heeft de burgemeester de religieuze groeperingen uitgenodigd om met elkaar te praten zodat we ook hier geen oorlog krijgen. Maar de realiteit is wel dat bij concerten mensen niet komen opdagen omdat ze bang zijn. En dat wij als gemeente instructies hebben gekregen extra voorzichtig te zijn. En buiten geen keppel te dragen. In Dagestan wordt een Israelisch vliegtuig bestormd en in Turkije zijn er bordjes op winkels met de tekst "No Jews". In Amsterdam zijn er uitgaansgelegenheden waar je als Jood beter weg kan blijven.

Om hoop te houden wil ik het volgende gebed van Martha Hurwitz met u bidden.

We lopen samen door een duistere vallei

Vechtend voor een goede wereld

Een wereld waarin kinderen van Sarah en Hagar samen vrede zullen vinden

©Nelli van den IJssel-Groen

Lid Klal Yisrael Delft